

PORTADA**El vicepresident i el conseller de Salut del govern visiten Sant Pau**

El vicepresident de la Generalitat, Oriol Junqueras i el conseller de Salut, Antoni Comín, van visitar el passat 12 d'octubre, les Urgències i la Unitat de Semicrítics de l'Hospital. Durant la seva estada els responsables del govern van defensar la llei d'accés universal a la Sanitat.

DESTAQUEM**Entrevista Lola Arrazubi**

“Mai no he pensat en ser una altra cosa que no fos infermera”

Quaranta anys dedicats a la cura dels altres, quasi tots com infermera quirúrgica. Lola Arrazubi, supervisora d'Hospitalització quirúrgica i experta en cures ha estat quatre dècades infermera de Sant Pau. Per les seves mans han passat milers de pacients i sota el seu consell incomptables infermeres a les que ha intentat inculcar la seva manera d'entendre la professió. Amb la seva jubilació recentment estrenada ens confessava amb nostàlgia “jo sempre m'he sentit molt orgullosa de pertànyer a Sant Pau. Penso que tenim un segell especial”.

Per què va decidir estudiar infermeria?

Quan tenia vuit o nou anys, estava un dia patinant i vaig veure un senyor gran que al travessar la carretera va caure. Em vaig treure els patins i vaig anar a ajudar-lo. La manera com em va mirar, d'agraïment, em va fer intuir ja aleshores que el que a mi m'agradaria fer és cuidar a la gent. Dit així pot sonar una mica cursi, però mai no he pensat ser una altra cosa que no fos infermera. I si tornés a néixer tornaria a fer infermeria. De vegades m'han preguntat per què no vas estudiar medicina, doncs perquè no m'agrada tant, el que jo vull és cuidar. A mi m'agrada el contacte més directe amb el pacient.

La seva germana també és infermera, li ve de família la vocació?

No, de fet som les primeres infermeres a la família. La meva àvia Josefa, la mare del meu pare, era però, llevadora. En aquella època va deixar els fills i se'n va anar a Saragossa a estudiar. El meu pare sempre recorda que la trucaven a qualsevol hora de la nit, i ella

agafava el carro i desapareixien els llençols de casa. Havia arribat a atendre en situacions molt adverses: sota un pont, a persones que no tenien res...

Vostè ha estat la major part de la seva carrera infermera quirúrgica. Quines qualitats considera són essencials per a ser una bona professional d'aquesta especialitat?

Bé, crec que hi ha uns trets comuns per a qualsevol tipus d'infermera: les actituds i la humilitat. Humilitat per aprendre. Per més màsters que una hagi fet, ha de tenir també la capacitat de ser humil per aprendre de tot el que t'envolta: de les teves companyes, del metge que ve a passar visita, de la senyora de la neteja... de tot pots extreure-li profit.

I com a qualitats particulars les infermeres quirúrgiques han de tenir una capacitat d'adaptació bestial, han de ser polivalents, perquè el pacient quirúrgic és un pacient molt ràpid en estança i si a això li afegim que són malalts grans, d'alt risc, s'han de detectar els problemes quan sorgeixen. Pots trobar-te des d'una obstrucció intestinal, a una fallada de sutura, i has de saber què fer, perquè allà normalment només està la infermera. Els cirurgians són al quiròfan, a urgències, passen quan han de fer-ho, però la resta del temps has de localitzar-los perquè tenen una feina molt polivalent. La infermera quirúrgica ha de tenir coneixements i sinó els desenvolupa, són espavilades i han de ser-ho. També han de tenir una gran capacitat d'observació i això és molt important per la variabilitat que té el pacient quirúrgic. I d'adaptació, perquè dins del que anomenem pacient quirúrgic trobes moltes especialitats i cadascuna d'elles amb les seves característiques. Han de ser "listicas"!

Quines complicacions afegides porten les cures de les ferides quirúrgiques?

A mi m'encanta curar i quan més complexes són més em motiva. La infermera quirúrgica a nivell de càrregues de feina crec que està una mica infravalorada i a les seves tasques s'hi ha d'afegir a la part quirúrgica també la part mèdica. Per exemple, cal afegir tota la patologia que acompanya a un pacient gran. Després dins de les ferides quirúrgiques hem de lidiar amb el que s'anomenen "desastres abdominals" que generen tota una sèrie de complicacions que no t'han ensenyat quan estudies, que ho aprens amb la pràctica. Són a més, moltes vegades, cures que duren en el temps, poden ser pacients que estan ingressats fins i tot un any i has d'intentar que tinguin la major autonomia possible, en mobilitat i en confortabilitat. Alhora has de guanyar en temps d'infermeria, perquè si tens un pacient que s'està tacant contínuament i portes nou més... a veure com t'organitzes? Hi ha que intentar que amb les teves cures aquesta situació crítica s'escurci el més aviat possible.

Hi ha una manera de fer de Sant Pau?

Indubtablement, hi ha una manera de fer, en la professionalitat, en la forma de relacionar-te amb els pacients, en com els cuidem. És la proximitat, és el tracte. A part d'uns coneixements molt importants, i saber transmetre'ls amb naturalitat i senzillesa. Tu no li pots parlar al pacient amb paraules que no pot entendre. La teva finalitat és que se senti

confortable, a gust, que no tingui por. Per això es requereix una proximitat i un “buen hacer”.

Què canviaria si pogués de la seva professió?

A mi m'agradaria que la infermeria tingués més reconeixement, que li donin més importància. La part mèdica en té molta, però jo sempre em remeto a l'àrea de cirurgia on les infermeres estem pràcticament soles durant tot el dia. Si la infermera no sap, allò no funcionarà. I crec que se les ha d'escoltar més, l'experiència és molt important.

Quin missatge li transmetria als actuals estudiants d'infermeria?

Els hi diria el mateix que els hi dic a les infermeres que entren noves. No pensis que ho saps tot, que no ho saps, que hi ha molt per aprendre. I sobretot que han de tenir una bona actitud, han de ser proactives i autònomes.

També és fonamental que els hi agradi la professió, que no estudiïn infermeria perquè sí, la part vocacional és essencial. Aquesta professió com la de metge és de les que la societat no es pot permetre que siguem mediocres. No podem ser mediocres perquè estem jugant amb la vida humana. En uns casos amb unes cirurgies i en d'altres amb unes cures.

Com s'ha de reaccionar davant del dolor dels pacients?

A part de la manifestació verbal està també la gestual. La cara, el moviment, i això de vegades és una mica subjectiu. La infermera té d'entrada un control del dolor ja per sistema tres cops al dia: matí, tarda i nit. Després, si puntualment entre mig d'aquestes hores hi hagut una alteració del dolor se li torna a preguntar al pacient, treballem amb una escala del 0 al 10, i sobre això et pots guiar.

D'altra banda, avui el dolor està summament controlat amb les pautes que es programen per això. I si és un dolor molt excessiu, com alguns dels oncològics... està també la clínica del dolor per aquest casos més reticents a cedir. Aleshores ja els hi posen uns tractaments específics. La infermera està, a més, molt conscienciada. Es dona el que calgui per a que el pacient no pateixi, però no només t'has de fixar en el dolor, en ocasions és secundari d'una altra cosa. Al pacient quirúrgic l'has de destapar i veure com està la ferida, veure on té dolor, esbrinar quin tipus i grau té, quin aspecte i, de vegades, per l'aspecte ja fas el diagnòstic.

Què és el que li ha reportat més satisfacció?

Que la feina doni els seus fruits i poder transmetre a les infermeres al meu càrrec el màxim del que jo sabia. M'ha agradat molt ensenyar. Espero que hagi deixat una bona escola en aquest sentit.

Després de 40 anys de trajectòria com infermera, recorda la seva primera experiència?

Recordo per exemple una injecció que vaig haver de posar quan jo començava. Fèiem servir xeringues de vidre que anaven amb el seu èmbol, però de vegades no saps per què aquest no acabava d'encaixar. En aquella època es posaven moltes intramusculars amb unes agulles que costava d'entrar i que després havies d'encaixar la xeringa. Jo anava tremolant perquè era de les primeres... vaig carregar la medicació i li vaig a posar amb tanta mala sort que se me'n va sortir tot entre l'èmbol i la xeringa, perquè no encaixava bé, i vaig haver de tornar a punxar al pacient.

Vostè ha estat supervisora, quines aptituds ha de tenir una infermera que coordina un grup?

La meva missió principal com a coordinadora era que el pacient estigués sempre ben atès i rebés unes cures exquisides, la seva seguretat. També que la gent es trobés a gust treballant, que gaudís amb la seva feina. Perquè si tu gaudeixes treballant ho fas millor i es beneficiarà el pacient, l'equip que t'envolta i tu mateix.

Jo crec que alguna cosa hauré deixat, i això m'omple de satisfacció. He intentat estimar la gent, treure'ls-hi el màxim profit professional, i a l'hora collar curt, vull dir, m'agradava que les infermeres anessin ben uniformades, amb el cabell recollit... que no anessin de qualsevol manera perquè això és imatge de l'Hospital i aquesta imatge s'ha de cuidar. Som infermeres de Sant Pau i això s'ha de notar! Jo sempre m'he sentit molt orgullosa de pertànyer a Sant Pau. Penso que tenim un segell especial.

Ara que s'ha jubilat quins tres desitjos pendents té per complir?

De moment deixo que la vida flueixi. Tinc intenció de col·laborar amb una ONG a nivell actiu. Em sento amb prou força mental i física per portar a terme alguna feina.

M'encantaria aprendre a tocar el violí. El meu pare ho tocava. I és una assignatura pendent que tinc.

... I viatjar, i ser feliç.

Parlant de viatges, digui'm quin lloc li agradaria anar que encara no ha vist...

Em falten molts. A mi m'agrada especialment Orient, he estat a la Índia tres cops, a Tailandia, Birmània. Aquest any vull anar a Sri Lanka i al sud de la Índia. Tampoc m'importaria tornar a Nova York o conèixer Argentina o Cuba.

SANT PAU ALS MITJANS**Recull de premsa del trimestre.****INSTITUCIÓ****El nou Campus Sant Pau entra en funcionament**

L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau va inaugurar, el passat 11 d'octubre, les noves instal·lacions del Campus Sant Pau. Amb aquest projecte la Unitat docent de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i l'Escola Universitària d'Infermeria (EUI –Sant Pau), adscrita a la UAB han estrenat aules, un àrea de simulació i laboratoris d'habilitats dotats amb l'última tecnologia, així com nous espais de suport i d'administració.

L'acte d'inauguració va comptar amb la presència de l'Hble. Sr. Jordi Baiget, conseller d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya i de la Rectora Mgfca. Sra. Margarita Arboix, rectora de la Universitat Autònoma de Barcelona. També van assistir a la inauguració Josep Maria Forcada, administrador de torn de la Fundació Privada de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau; Albert Salazar, director gerent de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau i president del Patronat de l'Escola Universitària d'Infermeria de Sant Pau i Enric Argelagués, president de la Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Sant Pau entra a formar part de la xarxa EURACAN

La Unitat de Sarcomes i Tumors Musclesquelètics de l'adult de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau ha estat escollida per formar part d'EURACAN (European Reference Networks for Rare Cancers). Aquesta organització reuneix la major xarxa de centres actius involucrats en el maneig de pacients amb un càncer rar en adults. Formen part d'aquesta xarxa 60 centres europeus d'alt nivell, dels quals només tres hi són al territori espanyol.

L'objectiu d'EURACAN és millorar la qualitat de l'atenció de tots els pacients adults afectats amb un càncer rar i garantir una homogeneïtat òptima i l'atenció i l'accés a la innovació en els estats membres.

ASSISTÈNCIA

Cuidar-se per cuidar

Sota el lema “Cuidar-se per cuidar” l'Hospital de Sant Pau va organitzar, aquest novembre, la jornada “Impacte del patiment i la mort en els professionals sanitaris”. Una trobada adreçada als professionals de la salut, que neix amb la vocació de donar resposta a la necessitat de ser-hi a prop del patiment i la mort. Una necessitat cada vegada més emergent, que reclama espais de reflexió que permetin compartir experiències i coneixement.

POEM, una tècnica innovadora a Sant Pau

El Dr. Carles Guarner Argente, adjunt del Servei de Patologia Digestiva de l'Hospital, va realitzar amb èxit, el passat 20 d'octubre, dues cirurgies endoscòpiques d'acalàsia mitjançant la tècnica POEM. Aquest és un procediment innovador que es va iniciar al Japó i que es fa per primera vegada per un metge local a Catalunya. La intervenció, que resulta menys invasiva que la tècnica tradicional, ha comptat amb la col·laboració del Dr. Eduard Targarona i la Dra. Carme Balagué del Servei de Cirurgia General, i ha estat supervisada per l'expert americà Gregory G. Ginsberg, de l'Hospital de la Universitat de Pennsilvània.

RECERCA I DIVULGACIÓ

Investigadors de l'Institut Català de Ciències Cardiovasculars (ICCC) publiquen a l'*American Journal of Transplantation*

Els investigadors Maria Teresa Béjar, el Dr. Rodrigo Hernández i la Dra. Gemma Vilahur del grup de recerca “Patologia molecular i terapèutica de les malalties aterotrombòtiques i isquèmiques” liderat per la professora Badimon, va realitzar un estudi que ha estat seleccionat per ser publicat conjuntament amb una editorial de la prestigiosa revista *American Journal of Transplantation*, (ocupa el segon lloc en el rànquing de revistes de transplantaments segons les últimes dades del JCR).

Una nit a Broadway

Coincidint amb les activitats del Dia Mundial de la Trombosi, l'associació ACTIVA'TT contra la Trombosi, l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau i l'IIB Sant Pau va organitzar l'espectacle solidari "Una nit a Broadway". La cita va ser el passat 14 d'octubre, a les 21 hores, als Lluïsos d'Horta. Els diners recaptats amb el musical s'invertiran en ajudar a l'Hospital a tenir més recursos per a la investigació de la trombosi. Els promotors científics d'aquesta iniciativa són els Drs. José Manuel Soria, cap de la Unitat de Genòmica de Malalties Complexes de l'IIB-Sant Pau i José Román Escudero, director del Servei d'Angiologia i Cirurgia Vasculat i Endovascular de Sant Pau.

ELS NOSTRES PROFESSIONALS *(RECONeixEMENTS PERSONALS I PREMIS)*

L'Hospital de Sant Pau premiat als TOP 20

L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau ha estat guardonat, en la categoria de "Àrea de la Mujer" amb els premis TOP 20 2016 i nominat en la de "Àrea de Nervioso". En aquesta 17ena edició del Programa TOP 20 han participat 161 hospitals. El lliurament dels premis va tenir lloc el dia 26 d'octubre, al Centro de Arte Reina Sofía de Madrid, un acte al que van assistir les autoritats sanitàries de les comunitats autònomes premiades.

I Congrés d'Infermeres Directives de Catalunya

Organitzat per l'Associació Catalana de Direccions Infermeres (ACDI), el I Congrés d'Infermeres Directives de Catalunya es va celebrar els dies 27 i 28 d'octubre al Recinte Modernista de Sant Pau. Sota el lema "Lideratge i valors" durant l'acte es va reflexionar sobre la importància dels valors directius i ètics en el lideratge infermer com a pilars fonamentals en el funcionament dels equips i de les organitzacions. L'esdeveniment es va convertir en una trobada per compartir diferents experiències, debatre i ampliar coneixements en l'àmbit de la gestió.

SOCIETAT**Savall toca pels pacients i familiars de l'Hospital**

Emotiu concert inèdit de Jordi Savall a Sant Pau amb la presència de l'alcaldessa de Barcelona, Ada Colau; la comissionada de Salut de l'Ajuntament, Gemma Tarafa; el Dr. Albert Salazar i Marga Esteve. El mestre Savall, acompanyat del seu fill, Ferran Savall i del seu estret col·laborador Pedro Estevan, van tocar "El somni d'Orfeu: Camins de la Memòria i del Diàleg intercultural" per els pacients i familiars de l'àrea de Geriatria en un concert proper i íntim.

IV Marxeta en suport als infants i joves amb cardiopatia congènita

La Fundació Cors Units i l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau van organitzar, el 19 de novembre la IV Marxeta en suport als infants i joves amb cardiopatia congènita, amb la col·laboració del Consorci d'Educació de Barcelona, l'AACIC (Associació de Cardiopaties Congènites), la Federació Catalana d'Atletisme i el CAR (Centre d'Alt Rendiment), l'estudi de disseny emacreativa, l'escola de música Musicwood i CTAC (Centre de Teràpies Assistides amb Cans). La trobada, a la que van assistir prop de 164 nens i 66 pares va tenir lloc als Jardins del Recinte Modernista de Sant Pau.